

Operácia: Nosová mandľa

Indikácie k operácii:

U detí sú indikáciou k operácii:

- opakované infekty dýchacích ciest,
- väčšie množstvo hlienov v nose, prípadne zatekanie hlienov.
- časté sú zápalu uší, niekedy aj prechodne vzniknutá porucha sluchu.

Dieťa je veľmi často nepokojnejšie, unavenejšie, má ťažkosti so spánkom, v noci sa môže budiť, chrápe.

Niekedy sa môže objaviť aj nočné pomočovanie u detí, ktoré sa už pýtali na potrebu.

Dospelý pacient má najmä pocit neustáleho zatekania hlienov, prípadne aj ťažšieho dýchania cez nos. Zo zatečených hlienov vznikne niekedy vlhší kašeľ, zachrípnutie.

Pred operáciou

Pred operáciou potrebné každého pacienta poriadne vyšetriť. Pacient absolvuje klasické ušno-nosno-krčné vyšetrenie u otorinolaryngológa.

Nasleduje podrobnejšie vyšetrenie nosohltana, ktoré sa najmä u detí robí:

- palpačne,
- pomocou zrkadielok cez ústnu dutinu - tomuto vyšetreniu hovoríme zadná rinoskopia.
- Posledným typom vyšetrenia je endoskopia nosohltana, ktorú pacientom robíme cez nos.

Lekár si u jednotlivých pacientov zvolí, aký typ vyšetrenia nosohltana potrebuje. **Tympanometrické**

vyšetrenie ukáže, či je vzdušná stredoušná trubica. Je to veľmi potrebné vyšetrenie najmä u detí, ktorým chceme vybrať nosovú mandľu. V prípade, že trubica vzdušná

nie je, znamená to, že nosová mandľa zasahuje až do oblasti ústia stredoušnej trubice v nosohltane.

Každý pacient by mal mať pred operáciou skompletizované výsledky a doklady(nie staršie ako 2 týždne):

- detské predoperačné vyšetrenie + výpis zo zdravotnej dokumentácie
- UREA, KREATINÍN
- GLYKÉMIA
- GMT, AST, ALT + MINERALOGRAM (Na, K)
- FW+KO+dif.KO
- hemokoagulačné parametre
- KS + Rh,
- moč chem.
- odporúčenie od ORL lekára
- HERPES – kontraindikácia

Anestézia

Operácia sa môže vykonávať v lokálnej alebo celkovej anestézii:

- **Lokálna anestézia:** operačný výkon sa nazýva **adenotómia**. Operácia sa vykonáva po podaní sedatíva buď formou tablety alebo formou injekcie. Následne sa vystrieka sprejom s obsahom anestetika ústna dutina a nosohltan. Potom sa prevedie samotný zákrok. Pacient je pri operácii pri vedomí a počas operácie sedí v špeciálnom otorinolaryngologickom kresle.
- **Celková anestézia:** operačný výkon sa nazýva **endoskopická adenoidektómia**. Pri tomto type operácie pacient počas výkonu spí. Operácia prebieha pod endoskopickou kontrolou nosohltana, ktorý sa sleduje na obrazovke umiestnenej pri operačnom stole.

Po operačnom výkone je potrebný fyzický pokoj,

pretože v mieste odstránenia mandle je ranka s postupne sa tvoriacim ochranným povlakom.

U pacienta, ktorému bola operácia vykonaná v lokálnej anestézii sa postupne ešte zastavuje drobné krvácanie z nosa.

Pacient po celkovej anestézii je po výkone 1 - 2 hodiny malátny, potrebuje spánok. Po upravení zdravotného stavu sú pacienti prepustení do domáceho ošetrovania.

V priebehu 3 - 4 dní od operácie je potrebný pokojný režim. Najmä deti by nemali byť veľmi aktívne, nebehať, aby sa predišlo pooperačnému krvácaniu, ktoré je najčastejšou komplikáciou tejto operácie. Ošetrovanie pooperačného krvácania je pre pacienta zbytočnou záťažou, ktorá predlžuje pooperačné hojenie rany v nosohltane.

Konkrétnu dobu fyzického pokoja a pooperačnej liečby stanovuje lekár po operačnom zákroku.

Po operácii nie je vhodné:

- aplikovať do nosa voľnopredajné nosové kvapky, ako sú Nasivin, Olynth..., ktoré sa používajú pri akútnej nádche. Môžu spôsobiť zbytočne nepríjemný štipľavý pocit až bolesť v nosohltane.
- kúpanie alebo sprchovanie sa v horúcej vode
- pitie príliš horúcich alebo aj veľmi studených nápojov

Strava by mala byť striedma, nemusí byť diétna, ale nemala by nadmerne zaťažovať organizmus. Veľké množstvo tekutín je veľmi dôležité, aby v pooperačnom období pacientovi nestúpila teplota nad 38 stupňov. Mierne zvýšená teplota krátko od operačného zákroku je bežná a nie je potrebné ju ovplyvňovať zbytočným užívaním antipyretík (liekov na zníženie teploty). Antibiotická liečba je potrebná len u niektorých pacientov.

Autor: MUDr. Renáta Kučerová